

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

9. Am comedere carnes crudas animalium absque necessitate sit
peccatum mortale? Ex p. 8. t. 7. & Misc. res. 84.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Ita Granadus ubi *supr. sect. 6. m. 5 6.* qui citat Sanchez, Vasquez, Azorium, & alios.

RESOL. V.

An maledictio, seu alicuius mali imprecatio sit semper peccatum mortale? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 13.

§. 1. **H**ic casus passim occurrit, & nimium Confessarios scrupulosos argit, ideo ponam hic verba Ioannis Azorij *tom. 3. lib. 13. cap. 10.* ubi sic ait. An maledictio sit peccatum mortale? Respondeo, ad hoc ut sit peccatum mortale requiritur, ut ipsa imprecatio mali sit ex animo. Secundò, ut sit ex plena deliberatione animi. Tertio, ut malum, quod imprecatur alteri, sit grave, quare si aliquid istorum desit, erit veniale tantum peccatum. Vnde non semper in mulierculis maledicentibus suis liberis, vel ancillis; vel in rusticis mulionibusque maledicentibus sibi, vel iuvenis alijve est peccatum mortale, quia frequenter ex ira quadam, vel ex depravata consuetudine maledicunt, non animo imprecantes malum. Item frequenter in his est imperfecta animi deliberatio: Item levis quadam negligentia, vel inconsideratio in maledicendo. Ita Azorius, & ego.

RESOL. VI.

An tritari de bono alterius, quia tibi proprium bonum diminuit sit peccatum mortale invidia ex genere suo? Et an avaritia, & vana gloria non sint semper peccata mortalia, nisi aliquando aliqua circumstantia vestiantur? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 85.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Coninch *de act. supernat. disp. 30. dub. 2. n. 20.* Valentia *tom. 3. disp. 3. q. 13. num. 2.* Suarez *de charitate. disp. 6. sect. 4. n. 4.* Reginald. *in praxi. tom. 2. lib. 7. n. 129.* & alij.

2. Verum Lorca *in 2. 2. D. Thomas, q. 36. in addit. ad art. 3.* affirmat (attendente Lectore) invidiam solum esse mortale, cum ita vehementer bono proximi invidet, ut ex illo affectu monearis ad iniuste remouendum proximi bonum, & vana gloria, qua non sunt peccata mortalia, nisi aliqua circumstantia mortali vestiantur. Et probari potest, quia dolere de bono proximi, quatenus tuum bonum diminuit, non est absolute de bono proximi dolere, sed dolere de illo, quatenus hunc effectum causet, & licet non causet media volitione iniuriosa, negari tamen non potest esse tibi molestum, & iniucundum, siquidem tollit opinionem, & honorem singularem antea te possessum. Ergo talis tristitia, & dolor non videtur ordinatus, ut peccatum mortale constituat. Adde, si doleas de bono alterius, quia inde proximus occasionem sumit te vexandi, non peccas, quia doles, præcipue de tuo incommodo. Ergo idem erit cum doles, quatenus ex se causat tibi incommodum; nam esse causam per se, vel per accidens parum videtur referre.

At his non obstantibus non est recedendum à prima sententia, quam etiam tuetur Villalobos *in sum. tom. 2. tr. 40. diff. 20. n. 1.*

RESOL. VII.

An si quis narravit alicui amico iniuriam sibi ab aliquo secreto illatam, ad leniendum dolorem peccet mortaliter?

Et an peccet mortaliter, si persona secreto graviter iniuriata non valens se à dolore cohibere in quarimonias

prorupit publicas, si iniurias infametur? Ex part. tr. 5. & Misc. 1. Ref. 32.

§. 1. **N**egativè respondeo, nimis enim durum est cogatur acceptas iniurias solum ferre, nec possit eas amoco communicare, non animo detrahendi, sed ad suam commoditatem, & ut eas lenius ferat. Ita Sylvestrius *2. 2. D. Thomas, q. 62. art. 2. queritur 15.* Lessius *lib. 2. cap. 11. dub. 12. n. 72.* Navarra *lib. 2. cap. 4. n. 345.* Molina *tr. 4. disp. 29. n. 5.* Layman *in Theol. moral. lib. 3. sect. 1. tr. 1. part. 2. c. 3. n. 6.* Tannerus *in 2. 2. D. Thomas, disp. 4. lib. 3. dub. 7. n. 145.* & alij Doctores communiter. Sed plus addit Ioan. de la Cruz *in direct. confess. part. 3. q. 2. art. 2. dub. 3. concl. 1.* ubi sic asserit. Si persona secreto graviter iniuriata, non valens se à dolore cohibere, in quarimonias prorupit publicas, non illico de culpa mortali damnatur, si iniurias infametur; durum enim videtur sic afflictum animum cohibere, ne in quarimonias prorumpat, cum hoc naturalissimum sit. Ita ille, qui citat etiam pro hac sententia Ludovicum Lopez.

RESOL. VIII.

An aliquando licitum sit aperire literas alterius? Et an si quis literas ad se missas in publicum laceratas abiciat, possit alius sine peccato, collectis literarum fragmentis, legere?

Et in tali casu ille, qui literas legit, an teneatur non manifestare secretum aliquod in ipsis contentum, si in damnum alicuius cederet? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 15.

§. 1. **R**espondeo affirmativè, etiam invito eo ad quem mittuntur; puta si id fiat iure belli, in statæ defensionis contra inimicum infidias molentem, vel si Prælati paterfamilias, & c. suspicentur, aliquid mali patrandi in literis contineri, vel si Religionis statutum, aut consuetudo licentiam aperienti dicitur Regularium Prælati tribuatur. Vide Peirinum de *Regulis. 1. q. 2. c. 3. §. 13. per totum.* & alios penes ipsum.

2. Sed difficultas est, quæ potest sæpius accedere, ut Venetiis testatur Sylvester accidit, videlicet an si aliquis literas ad se missas, in publicum laceratas abiciat, possit quis sine peccato, collectis literarum fragmentis, eas legere? Negativè respondet Rebellius *part. 1. lib. 3. q. 7. n. 9.* Sed mihi placet opinio contraria, quam cum Archidiacono tener Sylvest. *verb. empirio, q. 17.* ubi sic ait. Si quis literas in publicum locum obicit, legit, solum ut sciat, curiositas est, si ut sibi provident, commodique suis studeat, humana, non vitiosa prudentia est. Ita Sylvester, quem citat, & sequitur Layman *in Theol. mor. lib. 3. sect. 5. tr. 3. part. 1. c. 4. n. 4.* ubi etiam bene aduertit ex charitate in tali casu eum, qui illas literas legit teneri non manifestare aliquod secretum in ipsis contentum, si in damnum alicuius cederet.

RESOL. IX.

An comedere carnes crudas animalium absque necessitate sit peccatum mortale? Ex p. 3. tr. 7. & Misc. Ref. 84.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Azorius *part. 1. lib. 7. cap. 33. ques. 4.* ubi sic ait: Illa quoque, quæ in communem humanam vitam usum veniunt, non quovis modo circa peccatum comeduntur. Quis enim liberum à vitio & culpa putet illum hominem, qui absque vlla necessitatis causa, crudas & adhuc sanguine imbutas animantium carnes, canum, luporumve, aut corvorum more devorat? Ita ille: cui adde Victorium *relect. ad temperam. n. 5.* & alios.

2. Sed secluso damno notabili salutis ego non cōcederem.

nam de peccato mortali comedentem carnes animalium crudas sine necessitate, per ea quæ adducit Baldellius tom. 1. lib. 2. disput. 29. num. 6. cum Fagundez de precept. Eccles. pr. 4. lib. 1. c. 1. num. 9. & seq. Et omnia supradicta docet etiam Machado de perfecto Confessor. tom. 1. lib. 2. part. 5. tractat. 2. docum. 2. num. 4. ubi sic ait. *Quanto al pecado de gula, que se puede cometer en comer carne cruda de animales, o beber su sangre, digo que aunque algunos Doctores han querido defender, que comer brutalmente las carnes de los animales crudas, y sangrientas, a fuer de lobos, o cuernos, es pecado mortal; por el desorden contra la razon, sino es que le escu fuisse el aprieto de la necesidad. Los demas comunmente enseñan lo contrario, excepto en caso, que esse redundasse en daño notable de la salud, o vida. Y vemos, que entre nos evros está recebido beber la leche cruda, que sustancialmente es la sangre blanca del animal; y comer crudos los queuos especialmente siendo frescos, los quales sin duda son carne liquida y en muchas partes se comen sardinas crudas y otras cosas en diversas naciones. Ita ille.*

RESOL. X.

An si quis in die Veneris deleatur sensibili delectatione de esu carniū mente concepto, perinde ac si eas re ipsa comedere peccet mortaliter? Ex p. 3. tract. 5. & Misc. 1. Ref. 5.

§. 1. **A**ffirmatiue responder Medina C. de resist. q. 21. & alij. Sed negatiuam sententiam omnino amplectendam esse, affirmo. Dico igitur, quod delectari de rebus, positiuo solum precepto, aut voto voluntario prohibitis (non quia prohibita sunt) non esse peccatum mortale. Et ratio est, nam preceptum positiuum humanum per se non prohibet actus internos, sed solum externos; ergo &c. Et ita docet Tannerus in part. 2. D. Thoma diff. 4. q. 8. dub. 7. n. 137. Layman in Theol. mor. lib. 1. tr. 1. c. 2. n. 9. Villalobos in summ. lib. 1. rr. 3. dub. 3. n. 5. Malderus in p. 2. D. Thoma, q. 7. art. 10. Lessius lib. 4. c. 3. dub. 15. num. 114. & alij cum Vasquez in part. 2. disp. 110. c. 1.

RESOL. XI.

An comedentes, & bibentes absque necessitate, ob solam voluptatem capiendam, peccent venialiter? Ex part. 3. tr. 5. & Misc. 1. Ref. 6.

§. 1. **P**onam hic opinionem doctissimi Ioann. Sanchez, vt illam studiosi legant, & iudicent; sic itaque ait in selectis, disp. 2. n. 14. Deficiente nocimento corporis, & salutis, comedere, vel bibere absque necessitate, solum ob delectationem capiendam, scilicet ob frigiditatem potus vel suauitatem cibi, neutiquam contra rationem erit; sed talis comestio, aut potio liberè fit, vt appetitus naturalis suis fruatur actibus. At velle appetitum delectari suis operationibus, quæ contra rationem non sunt, nullatenus peccatum est, cum scelus reperire sit impossibile, nisi contra rationem tendat operans. Dicas quæso, quare contra rationem operatur edens, aut bibens, absque fame, dum aliàs eius, aut potus nocimentum salutis non inferant? Nam si ob solam cibi delectationem gula committeretur, deficiente etiam corporis nocimento, peccatum etiam esset odorari res aromaticas ob solam delectationem capiendam boni odoris. Et esset scelus res inspicere pulchras ob solam delectationem, quam visus in visione capiti, & esset crimen audire musicam, ob capiendam auditus delectationem. Quis autem damnet hæc?

Igitur nec gustus sensum, ex eo quod appetat cibum ob solam eius delectationem, damnari erit tas, cur peioris erit conditionis quam alij? Ita ille, qui etiam illum vericulum quem adducit D. Thomas 2. 2. q. 184. art. 4. *Properè, laute, nimis, ardentè, studiosè*; non sic absolute esse intelligendum arbitratur, sed in certis quibusdam casibus, quos ipse latius explanat, & sic ipse ait. *Properè* edit quis, quando tempore ieiunij ante horam comedendi fit comestio. *Ardentè*, quando ex modo comedendi læditur modestia. *Laute*; quando perquisitione ciborum læditur modestia, quærens tanta sollicitudine, & cura, quod in illis felicitatem esse tam ostendatur. *Studiosè* quærens cibos immis accuratè preparamos. *Nimis*, quando ex nimio cibo, & potu, damnū aduenit salutis. Hæc omnia Sancius.

RESOL. XII.

An sit per se peccatum non orare pro anima patris defuncti?
Et quid si ex permissione diuina parentis defuncti anima sibi appareat, rogæque Sacrificia Missarum pro se offerri, vel elemosynas aut orationes facere?
Et an teneatur filius captiuum Patrem redimere ab hostibus?
Et docetur, quod si ad suspendium, vel irremes esse iuste damnatus pater, & pars offensa punitionem remitteret, oblatis centum denariis, non teneatur filius ex precepto offerre prædictam quantitatem, nec teneatur filius liberare patrem, licet re vera sit innocens.
Ex quo inferitur non teneri fideles ex precepto charitatis animas fidelium defunctorum orationibus, Missarum Sacrificiis, & aliis operibus adiuuare.
Sed difficultas adhuc superest; an ad extremam necessitatem redacti filij, & parentes, cuius teneatur filij parentibus potius succurre, an propriis liberis?
Et an parentibus, & creditoribus ad extremam redactis, teneatur filij potius parentibus, quam creditoribus subuenire?
Et quid, quando creditor, & simul debitor ad eandem extremam necessitatem deuenerit?
Et cursim alij diuersi casus deducuntur pro filiis erga parentes in aliis specialibus casibus. Ex part. 9. tr. 9. & Misc. 4. Ref. 61. aliàs 60.

§. 1. **C**asus est nimis practicabilis. Et affirmatiuam sententiam tenet noster P. Pellicionius, vt quidem doctissimus, & cui multum debeo; nam ipse principalis impulsor fuit vt ego Opera mea Moralia Typis ederem ea selectione, & modo scribendi quo vilius sum, quem postea Lectores ex eorum benignitate tantopere approbauerunt. Pater igitur Pellicionius ad propositam quaestionem affirmatiue respondet in Quinquagena 99. *utriusque iuris q. 42.* ubi docet, teneri filium ex vi quarti præcepti, nempe, habeas in honore parentes, animæ patris in Purgatorio existentis subuenire per elemosynas, & suffragia arbitrio prudentis Confessoris; nam teneatur filius patri in corporali necessitate existenti subuenire, vt omnes Theologi, Canonistæ, & Iuristæ docent apud Expositores quarti præcepti, ergo & eo magis in necessitate spirituali. Itè teneatur filius captiuum patre redimere ab hostibus, post alios Molseus in 1. part. summa, cap. 18. Ergo multo magis in purgatorio detentum. Accedit constitutio Regni de Officio secreti, in qua præcipitur, quod succedente scisco decedentibus ab intestato, quando nullus superest in gradu successibili, tertia pars bonorum distribuat à Stereto pauperibus pro anima defuncti. Si filius id facit decedentibus ab intestato, fortius id debet facere filius erga patrem. Et in specie, quod teneatur filius hæres patris adiuuare animam patris, erogando